

TypoSet ponúka certifikovaný digitálny nátláčok

Nezhoduje sa nátláčok s výsledkom tlače?

Dôsledkom zlej zhody nátláčku a výtlačku sú obrovské finančné a časové straty pre zadávateľov tlače, dizajnérov, pre-press štúdiá i tlačiarnie. Na prvý pohľad sa zdržanie, spôsobené procesom doladovania nátláčku s výtlačkom v trvaní povedzme 10 minút na jeden tlačový hárok, zdá zanedbateľné. Počítajme však spolu aspoň pre malú tlačiareň (jeden 4-farbový tlačový ofsetový stroj, prevádzka na 2 zmeny, priemerne 4 prípravy za zmenu) a vyjde nám 336 hodín !!! ročne, čo v prepočte znamená, že 42 celých 8-hodinových pracovných zmien ročne sa tlačiar pri jednom tlačovom stroji zaoberajú činnosťou, ktorá neprodukuje žiaden profit a ktorá má za následok množstvo makulatúrneho papiera...

Situácia, ktorá v tlačiarňach u nás i vo svete nastáva pravidelne niekoľkokrát za zmenu, sa zdá byť na prvý pohľad neriešiteľnou. Pozrime sa na to, či predsa len neexistuje riešenie...

Súčasný stav nátláčkovania

Nátláčky, ktoré zadávateľ tlače dnes nosia do tlačiarne, možno rozdeliť na filmové (Dupont Cromalin, 3M MatchPrint...) a bezfilmové (zväčša digitálne nátláčky).

Filmové nátláčky

Vzhľadom k postupnému prechodu mnohých tlačiarňí na bezfilmovú cestu zhotovenia tlačovej formy (CtP, ...) je podľa môjho názoru stratou času zaoberať sa detailne filmovými nátláčkami. Tradičné systémy filmových nátláčkov od firmí Cromalin a MatchPrint všetci veľmi dobre poznáme. Dovolím si len pripomenúť, že napriek skutočnosti, že nátláčky tohto typu tlačiarne považujú za najvyhovujúcejšie, mnohí sme sa už stretli s prípadmi, keď nátláčok sa na prvý pohľad líšil od výtlačku a nebolo možné nastaviť tlačový stroj tak, aby sme dosiahli farebnú zhodu všetkých motívov na obraze naraz (keď „sedeli“ plné plochy, „nesedeli“ obrázky a opačne).

Dôvodom nezahody môže byť neskalibrovanosť, alebo technologická nedisciplinovanosť pri výrobe filmového nátláčku, alebo obmedzenia, ktoré vyplývajú z princípu filmového nátláčkovania. Farebný gamut filmových nátláčkov je menší ako farebný gamut hárkovej ofsetovej tlače na natieraných papieroch (jednoduchou povedané, niektoré farby na nátláčku sú výrazne iné ako na výtlačku a nie je možné zmenou parametrov tlače ich na výtlačku dosiahnuť bez zmeny farebnosti oblastí výtlačku, ktoré sa s nátláčkom zhodujú). V princípe filmové nátláčky nevedia simulovať rôzne priebehy nárastu tlačového bodu, či simulovať tlač napr. na nenatieraný papier alebo hlbkotlač. Za

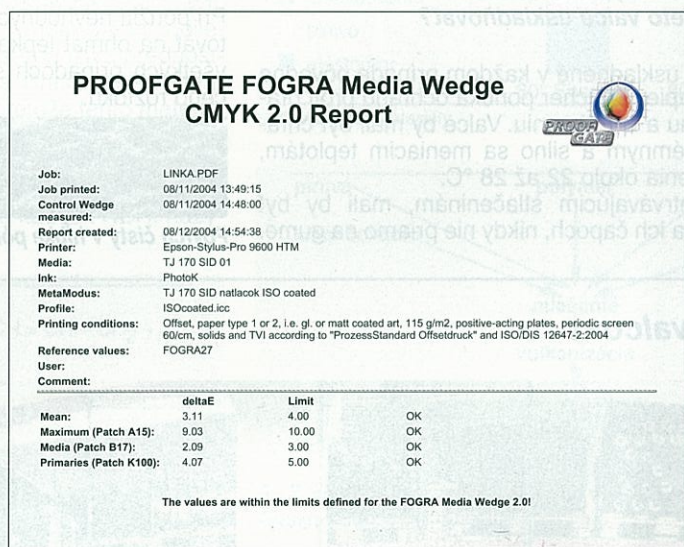
samotným započatím tlače. Pozrime sa na túto problematiku bližšie.

Základnou úlohou nátláčku je teda simulovať výsledok produkčnej tlače. Začína byť zrejme, že jednotlivé parametre produkčnej tlače musia byť známe ešte pred zhotovením digitálneho nátláčku. Najkomplexnejšie proces tlače a potlačovaný materiál charakterizuje ICC profil. Digitálny nátláčok vždy len simuluje produkčnú tlač. Dnešné moderné digitálne nátláčkové systémy už nevedia urobiť nátláčok inak ako simulovaním podľa príslušného ICC profilu, ktorý charakterizuje tlač.

Najlepšie výsledky dosiahneme, ak budeme na digitálnom nátláčkovacom systéme simulovať podľa ICC profilu, ktorý bol zhotovený pre konkrétny tlačový proces, na konkrétnom tlačovom stroji a na konkrétny potlačovaný materiál. Väčšina tlačiarňí na Slovensku i vo svete samozrejme nemá ICC profily pre jednotlivé stroje v kombinácii s potlačovanými materiálmi. Vzhľadom k nespočítateľnému množstvu kombinácií potlačovaných materiálov a sústavne sa meniacemu technickému stavu tlačových strojov nemožno očakávať, že konkrétne profily vôbec nikdy budeme mať k dispozícii. Táto zdánlivo bezvýhodná situácia má riešenie v tzv. standardizácii.

Od roku 1996 je k dispozícii všeobecne platná norma ISO 12647-2: 1996 *[Graphic technology — Process control for the manufacture of half-tone colour separations, proof and production prints — Part 2: Offset lithographic processes, (available in English only)]*, ktorá predpisuje hodnoty jednotlivých kľúčových parametrov tlače pre vybrané najčastejšie používané potlačované materiály. K dispozícii sú tiež ICC profily, ktoré charakterizujú tlač za podmienok, ktoré vyhovujú tejto norme, a to pre jednotlivé triedy potlačovaných materiálov.

Ak digitálny nátláčok zhotovíme tak, že budeme simulovať výsledok tlače podľa ICC

dôležitú tiež považujem skutočnosť, že nástup bezfilmových technológií zhotovenia tlačovej formy (CtP) význam filmového nátláčkovania marginalizuje.

Digitálne nátláčkovanie

Logickým riešením sa zdá byť použitie digitálnych nátláčkových techník. Možno jednoznačne konštatovať, že **digitálne nátláčky majú lepšie predpoklady simulovať výsledok tlače** ako filmové techniky nátláčkovania. Podľa môjho názoru, ak má byť použitie digitálneho nátláčku prínosom a nie „nočnou morou“ polygrafie, je nutné zaoberať sa celým procesom tlače komplexne. Dovolím si len pripomenúť najzákladnejší dôvod, prečo nátláčok zhotovujeme — **kontrakčný nátláčok má simulovať výsledok produkčnej tlače ešte pred**

profilu, ktorý charakterizuje tlač vyhovujúcu špecifikácii podľa ISO 12647-2: 1996, zostáva už len uviesť tlačový stroj pri produkčnej tlači do súladu s predmetnou normou a nátláčok sa bude zhodovať s produkčným výtlačkom. Samozrejme, že v dôsledku existencie tolerančných limitov, ktoré sú súčasťou každej standardizácie a noriem, presnosti a opakovateľnosti používaných meracích prístrojov zhoda nebude nikdy 100%-ná. Nie je vylúčené, že v prípade najnáročnejších objednávok bude potrebné ešte jemné „doladenie“, ktoré však už zaberie len málo času. Dôležitá je aj skutočnosť, že ak je tlačový stroj nastavený v súlade s príslušnou normou, nátláčok tiež vyhovuje tejto norme a aj napriek tomu pozorujeme výrazný farebný rozdiel, tlačiar bude jednoducho vedieť, že niekde sa stala závažná chyba. Potom môže začať problém riešiť...

Ugra/FOGRA Media Wedge CMYK je produkt, ktorý je určený na kontrolu digitálnych nátláčkov a kontrolu produkčných výtlačkov. Jednoduchou povedané, nátláčok môže byť akceptovaný ako kontrakčný nátláčok, len keď obsahuje nejaký kontrolný súbor prvkov, ktorý je vytlačovaný spolu s digitálnym nátláčkom. Farebnosť kontrolných prvkov musí zodpovedať tolerančným limitom — CIELAB hodnoty nátláčku sú porovnávané s CIELAB hodnotami referenčného výtlačku tlačeného za určitých podmienok (napr. ISO norma, resp. akýkoľvek iný vyhovujúci štandard). Cieľové sledované hodnoty charakterizačných tabuliek pre hlavné tlačové techniky, podmienky a ďalšie podrobnosti môžu záujemcovia nájsť na internetovej stránke FOGRA — www.fogra.org.

Dostupnosť certifikovaného digitálneho nátláčku na Slovensku

Kontrolné systémy digitálneho nátláčku

Je zrejme, že na zhotovenie digitálneho nátláčku je potrebné mať k dispozícii ICC profil, ktorý charakterizuje tlač za určitých podmienok.

Podľa mne dostupných informácií prvý certifikovaný digitálny nátláčok na Slovensku bol inštalovaný začiatkom augusta v Bratislave vo firme TYPOSET. Ide o rie-

šenie založené na RIP-e od spoločnosti ColorGate s názvom PROOFGATE, ink-jetovým plotri EPSON Stylus PRO 9600 a kontrolnom terči Ugra/FOGRA Media Wedge CMYK. Dodávateľom je spoločnosť TYPON Slovakia.

V spoločnosti TYPOSET vám zhotovia certifikované digitálne nátláčky pre: **ofsetový hárkový tlač na natieraný a nenatieraný papier, ofsetovú kotúčovú tlač na natieraný papier, ofsetovú formulárovú tlač na natieraný a nenatieraný papier**, resp. certifikované nátláčky na **vlastné dodané ICC profily**. Každý certifikovaný digitálny nátláčok obsahuje kontrolné prvky Ugra/FOGRA Media Wedge CMYK. Polia kontrolných prvkov sú na nátláčku zamerané spektrofotokolorimetrom a súčasťou nátláčku je **certifikačný protokol**, ktorý preukazuje, že namerané hodnoty vyhovujú tolerančným limitom Ugra/FOGRA.

Bližšie informácie nájdete na www.typo-set.sk.

Záver

Zvyk je železná košela a v tlačiarňach obzvlášť...

Ing. Ludovít Karpinský

Foma Bohemia: prezentácia noviniek medzi mládežou

V priestoroch bratislavskej Združenej strednej školy sa uskutočnil už 2. ročník stretnutia českej firmy FOMA BOHEMIA spol. s r.o. z Hradce Králové so žiakmi spomínanej školy. Zástupcovia firmy oboznámili nielen žiakov, ale aj pe-

dagógov školy s aktuálnym výrobným programom fotomateriálov. Firma prezentovala i viacero noviniek, ako napr. ink-jet papiere pre tlač fotografií na atamentových tlačiarňach. Stretnutie odborníkov z praxe so žiakmi malo popri teoretickej

časti, zameranej na získanie nových poznatkov, aj zaujímavú praktickú časť. Žiaci si mohli overiť svoje zručnosti pri fotografovaní digitálnym fotoaparátom, podľa svojho želania snímky upraviť a hneď aj vytlačiť. Tlačilo sa na ink-jet papiere rôznych druhov (samozrejme z produkcie firmy – lesklé, matné, obojstranné, rôznych gramáží a povrchov). Okrem žiakov sa akcie zúčastnili aj odborníci – podnikatelia z DTP štúdií, reklamných agentúr, tlačiarňí (i našej redakcie). Všetci uvítali, že ink-jet papiere je možné získať i priamo od slovenskej pobočky FOMA Skýcov, alebo prostredníctvom firemného internetového obchodu. Kompletnú ponuku a podrobnejšie informácie môžu nájsť záujemcovia na www.foma.cz.

SunChemical

tlačové farby pre hárkový a kotúčový ofset (škálové, PANTONE, kovové, signálne, hexachromatické)
tlačové laky (disperzné i tlačové),
prípravky do tlačových farieb
tlačová chémia (vlhčiace roztoky, pasta na protitlakový valec, odvápnovač valcov, poprašovacie púdre)

... od pohodovej firmy

P.E.C. spol. s r.o.
Krupinská 4, 851 01 Bratislava
Tel.: 02/63 81 27 67
Tel./Fax: 02/63 82 54 77
E-mail: pec@pec.sk
www.pec.sk

abc reklama.sk

... prvý internetový magazín o reklame

www.abcreklama.sk, manager@abcreklama.sk

agentúry
dodávatelia
médiá
štúdiá
tlačiarne
vonkajšia reklama
výroba reklamy

